

Tilskudd til utvikling av kvalifisering og integreringstiltak – satsingsområde 8 – Arbeid for mangfold og mot rasisme og diskriminering

Dette tilskuddet er til for å hjelpe kommuner å lage, iverksette og evaluere deres tiltak og handlingsplaner mot rasisme og diskriminering i kommunen.

Kommunene kan søke om støtte til sektorvise enkelttiltak. Det er ikke nødvendig å ha en handlingsplan mot rasisme og diskriminering for å søke om støtte, men IMDi vil legge vekt på hvorvidt tiltaket er forankret i en handlingsplan mot rasisme og diskriminering.

Av det IMDi har observert er det to gode veier til å lage en handlingsplan mot rasisme og diskriminering – enten ved å dele opp og/eller innlemme konkrete antirasisme- og antidiskrimineringsmål i kommunens eksisterende planer og strategier, eller ved å lage en felles overordnet plan for alle kommunens ansvarsområder sett under ett. Begge trenger til syvende og sist aktiv støtte fra politisk ledelse og kommuneledelsen, som igjen vil gi retning og vise hvilket arbeid kommunen skal prioritere.

Felles for begge fremgangsmåtene er at kommunene kartlegger både hvor det er økt risiko for rasisme og diskriminering og hvor de har særlige utfordringer med rasisme og diskriminering. Både i arbeidslivet, i sivilsamfunnet, i tjenesteapparatet etter sektor, og/eller hos seg selv som arbeidsplass og iverksetter tiltak som forbygger risiko og adresserer utfordringer.

Her er noen eksempler på aktiviteter man kan søke om støtte til.

Kartlegging

Det er flere måter å kartlegge kommunens risikoområder og omfanget av rasisme og diskriminering.

Noen av bykommunene har brukt Eurocities MIXITIS index¹ og Europarådets ICC index² for å kartlegge blant annet mangfoldsperspektivet i det kommunale tilbudet.

Ofte må kommunene gå mer detaljert til verks for å kartlegge hvor utfordringene ligger, og enkelte kommuner har samarbeidet med eksterne for å kartlegge sine utfordringer og risikoområder. For eksempel utarbeidet Bergen kommune sin handlingsplan etter å ha produsert en rapport om strukturell rasisme i Bergen kommune, i samarbeid med Vista Analyse og KIFO (2021), der blant annet holdningsundersøkelser ble gjennomført.

Bred involvering av brukergrupper, frivillige og ansatte er ofte nødvendig for å oppdage kommunens risikoområder. Her har kommuner samarbeidet med aktører som skoleetaten, trossamfunnene i kommunen, brukerorganisasjoner, kommunens tillitsvalgte, næringsforeninger og andre relevante aktører. Dersom kommunen ikke har det fra før av, kan det også være en god idé å opprette minoritetsråd som kan bidra med innspill.

Handlingsplaner mot diskriminering og rasisme

Gjennom kartleggingsarbeidet vil kommunen både finne og få innspill til kommunens risikoområder og hvilke tiltak kommunen har behov for. Dette vil danne grunnlaget for en beslutningssak i kommunen.

¹ [MIXITIS - Integrating Cities](#)

² [About the Intercultural Cities Index - Intercultural cities programme \(coe.int\)](#)

Handlingsplaner kan bygge på hverandre og avdekke mangler eller behov. For eksempel, med utgangspunkt i kommunens Handlingsplan for mangfold og inkludering, fant Sandefjord kommune at det var for lite kunnskap og kompetanse blant deres fagfolk om rasisme og diskriminering. Dette førte til at kommunen satt i verk tiltak som rettet på kunnskapsgapet da de utarbeidet kommunens deres Handlingsplan mot rasisme og diskriminering.

Her er noen eksempler på utarbeidede handlingsplaner:

[Sandefjord kommune](#)

[Arendal kommune](#)

[Ullensaker kommune \(foreldet\)](#)

Utvikling av indikatorsett

Noen ganger stemmer ordtaket «det som ikke måles blir ikke gjort». Kommunene kan også mangle datakilder for målene eller tiltakene i en handlingsplan. I 2022 utviklet Oslo kommune, i samarbeid med Rambøll Management AS et [indikatorsett for mangfold og likeverd](#) i Oslo kommune. Indikatorsettet kunne vise hvor kommunen manglet datakilder som for eksempel i målet om at alle skal oppleve å ha et sted å henvende seg når de opplever diskriminering. Slike kartlegginger kan derfor være nyttige for at kommunen skal bli i stand til å følge opp sine planer.

Handlingsplaner mot religiøs diskriminering, hat og rasisme

Et prioritert område i satsninger er motarbeiding, forebygging og håndtering av rasisme. Tilskuddet kan gå til arbeid med å utarbeide egne handlingsplaner rettet mot rasistiske holdninger og adferd.

Her er noen eksempler på utarbeidede handlingsplaner:

[Trondheim kommune](#)

[Oslo kommune](#)

Rettferdig og mangfoldig rekruttering

Økt mangfold i alle stillingsnivåer kommer ofte ikke av seg selv. Økt representasjon av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn i kommunen som arbeidsplass fordrer aktivt, koordinert og systematisk arbeid fra kommunenes side.

Eksempel:

[Bydel Grünerløkka](#)